

**Sprawozdanie roczne z realizacji *Programu współpracy
Ministra Spraw Zagranicznych z organizacjami pozarządowymi oraz
podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3
ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
na lata 2018–2020***

Wstęp

Celem niniejszego dokumentu jest przegląd działań Ministerstwa Spraw Zagranicznych (MSZ) pod kątem wypełnienia założeń *Programu współpracy Ministra Spraw Zagranicznych na lata 2018–2020 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*¹, zwanego dalej Programem.

Sprawozdanie dotyczy działań MSZ, zrealizowanych w 2020 r. przez następujące departamenty resortu: Departament Współpracy Rozwojowej (DWR), Departament Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej (DDPK), Departament Współpracy Ekonomicznej (DWE), Departament Narodów Zjednoczonych i Praw Człowieka (DNZPC), Departament Prawno-Traktatowy (DPT), Departament Afryki i Bliskiego Wschodu (DABW), Departament Azji i Pacyfiku (DAP), Departament Ameryki (DA), Departament Polityki Europejskiej (DPE), Departament Polityki Bezpieczeństwa (DPB), Departament Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą (DWPPG), Departament Konsularny (DK) oraz Biuro Rzecznika Prasowego (BRP).

Głównym celem Programu jest zapewnienie skutecznej współpracy MSZ z organizacjami pozarządowymi w realizacji wybranych zadań Ministra Spraw Zagranicznych w zakresie polityki zagranicznej i członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, a także zwiększenie świadomości społecznej co do polskiej racji stanu oraz wizerunku Polski na arenie międzynarodowej.

Szczegółowe cele Programu to:

- 1) podniesienie poziomu akceptacji polskiej polityki zagranicznej w społeczeństwie oraz aktywizacja organizacji pozarządowych w zakresie podejmowania działań na rzecz budowania pozytywnego wizerunku Polski za granicą;
- 2) wzmocnienie aktywności społecznej w dyskusji o polskiej polityce zagranicznej, w tym wydarzeniach międzynarodowych istotnych z punktu widzenia polskiej racji stanu;
- 3) promocja problematyki ochrony praw człowieka i demokracji;
- 4) umożliwienie organizacjom pozarządowym udziału w dyskusji o założeniach i kształcie polskiej polityki rozwojowej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1648, z późn. zm.) oraz ich udział

---

¹ W niniejszym sprawozdaniu przyjmuje się skrótowe określenie ww. organizacji mianem „organizacji pozarządowych”.

w realizacji działań w obszarze pomocy rozwojowej, pomocy humanitarnej, edukacji globalnej i wolontariatu w celu wspólnego wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego priorytetowych dla polskiej pomocy krajów rozwijających się i ich społeczeństw;

- 5) włączenie możliwie szerokich kręgów społecznych i eksperckich w działania na rzecz promocji polskiej gospodarki, w tym wspierania polskich podmiotów w ich aktywności handlowej i inwestycyjnej za granicą, poszerzania wiedzy w środowiskach lokalnych o procesach i wydarzeniach międzynarodowych istotnych z punktu widzenia polskiej racji stanu i promocji polskiej gospodarki, zwiększania udziału polskich przedsiębiorstw w projektach i przetargach organizacji i agencji międzynarodowych (w tym w międzynarodowych instytucjach finansowych);
- 6) rozwój modelu konsultacji społecznych w zakresie realizacji zadań w poszczególnych obszarach dotyczących polityki zagranicznej oraz utrzymanie sprawnej komunikacji MSZ z organizacjami pozarządowymi.

Zakres przedmiotowy Programu w okresie objętym sprawozdaniem wyznacza ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1220) zgodnie z którą Minister Spraw Zagranicznych kieruje działem – sprawy zagraniczne².

Finansowa i niefinansowa współpraca MSZ z organizacjami pozarządowymi w realizacji priorytetowych zadań publicznych

Program, w oparciu o art. 5 ust. 2 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2019 r. poz. 688³) wskazuje dwie formy współpracy instytucji publicznych z organizacjami pozarządowymi – niefinansową oraz finansową.

W ramach współpracy niefinansowej w 2020 r. kontakty MSZ z organizacjami pozarządowymi polegały najczęściej na wzajemnym informowaniu się o planowanych kierunkach działalności i współdziałaniu w celu zharmonizowania tych kierunków, zasięgnięciu opinii organizacji pozarządowych w odniesieniu do realizacji zadań publicznych. Przedstawiciele organizacji pozarządowych byli zapraszani do udziału w pracach zespołów złożonych z przedstawicieli organów administracji publicznej. Ponadto resort wpierał udział polskich organizacji pozarządowych w spotkaniach roboczych z partnerami międzynarodowymi.

W ramach współpracy finansowej w okresie sprawozdawczym kontakty MSZ z organizacjami pozarządowymi przybrały przede wszystkim formę zlecenia i wykonywania zadań publicznych w drodze umów dotacji.

W 2020 r. MSZ wydało na realizację działań Programu kwotę w wysokości: 82 089 360,47 zł.

---

² W 2020 r. dział członkostwo RP w Unii Europejskiej, w wyniku zmiany ustawy o działach administracji rządowej, został przeniesiony z MSZ do KPRM. Od dnia 5 marca 2020 r. działem tym kieruje Minister do spraw Unii Europejskiej w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 – obowiązuje od 1.01.2021 r.

Działania zrealizowane w ramach priorytetowych zadań publicznych

1. Wzmocnienie pozycji Polski w kraju i za granicą poprzez dbanie o dobre imię Polski i jej nieskazitelną wizerunek oraz zwiększenie świadomości i wiedzy w społeczeństwie polskim na temat polskiej polityki zagranicznej, w tym w ujęciu historycznym.

W ramach trzech otwartych konkursów dotacyjnych w dziedzinie dyplomacji publicznej i kulturalnej MSZ dofinansowało 71 zadań publicznych, realizowanych przez organizacje pozarządowe, na łączną kwotę 7 675 466,59 zł. Zadania publiczne dotyczyły budowania pozytywnego wizerunku Polski za granicą, promocji i akceptacji polskiej polityki zagranicznej w polskim społeczeństwie oraz wspierania regionalnych organizacji pozarządowych.

Zorganizowano konkursy obejmujące następujące obszary:

- „Dyplomacja publiczna 2020 – nowy wymiar”⁴ – wzmocnienie wizerunku Polski na arenie międzynarodowej, wymiar wschodni polskiej polityki zagranicznej, wspólne dziedzictwo i przyszłość Polaków i Żydów, rola Polski w procesie integracji państw Bałkanów Zachodnich z UE.
- „Forum Polsko-Czeskie na rzecz zbliżenia społeczeństw, pogłębionej współpracy i dobrego sąsiedztwa” – w 2020 r. konkurs przeprowadzony był w szczególnym kontekście prezydencji Polski w Grupie Wyszehradzkiej (1 lipca 2020 – 30 czerwca 2021) oraz jubileuszu 30-lecia utworzenia Grupy Wyszehradzkiej (1991).
- „Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej 2019–2021” – współpraca z organizacjami pozarządowymi w formule konsultacji społecznych o charakterze lokalnym i regionalnym.

W wyniku rozstrzygniętego w 2019 r. konkursu „Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej 2019–2021” wyłoniono 16 podmiotów do prowadzenia Regionalnych Ośrodków Debaty Międzynarodowej (RODM) w miastach wojewódzkich (14 to organizacje pozarządowe). Na współpracę z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi RODM przeznaczona została kwota w wysokości 2 979 349,64 zł.

Podstawowe cele sieci RODM w 2020 r. pozostały niezmiennione:

- inicjowanie i animowanie w regionie spotkań, debat i innych wydarzeń z udziałem przedstawicieli najważniejszych instytucji, organizacji i ośrodków analityczno-badawczych, w trakcie których omawiana jest problematyka dotycząca realizacji polskiej polityki zagranicznej w kontekście regionalnym,
- działania komunikacyjne za pośrednictwem stron internetowych, profili w mediach społecznościowych, w tym współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami,

---

⁴ Poprzedni konkurs „Dyplomacja publiczna 2020”, który ogłoszono jeszcze w grudniu 2019, zakończył się bez wyłonienia ofert do dotacji ze względu na brak możliwości realizacji założeń większości projektów w sytuacji pandemii. W przypadku nowej edycji „Dyplomacja publiczna 2020 – nowy wymiar” konkurs dostosowano do uwarunkowań stanu pandemii, uwzględniając zmienioną sytuację w przestrzeni publicznej.

- skierowane do społeczności lokalnej w regionach Polski działania informacyjne i edukacyjne w kwestiach dotyczących spraw międzynarodowych i polskiej polityki zagranicznej, aktywnie angażujące regionalne i lokalne środowiska opiniotwórcze.

Działania komunikacyjne RODM przyczyniły się do podniesienia poziomu akceptacji polskiej polityki zagranicznej w polskim społeczeństwie, aktywizacji regionalnych organizacji pozarządowych oraz wzmacniały aktywność społeczną w dyskusji o polskiej polityce zagranicznej.

Wobec niemożliwości prowadzenia przez RODM działalności w sposób stacjonarny ze względu na ograniczenia spowodowane stanem epidemii, dokonano modyfikacji tej współpracy poprzez aneks do umowy dotacji każdego RODM. Od marca 2020 r. RODM realizowały swoje działania w formie wydarzeń transmitowanych online oraz z wykorzystaniem interaktywnych i pasywnych form komunikacji multimedialnej. Ośrodki okazały się dobrze przygotowane do prowadzenia działań w przestrzeni wirtualnej.

W 2020 r. Ośrodki zrealizowały blisko 300 debat, konferencji i seminariów oraz przeprowadziły ponad 750 działań informacyjno-edukacyjnych o charakterze warsztatowo-wykładowym. Łączny zasięg online wszystkich działań RODM wyniósł ponad 1 400 000. Tematyka spotkań obejmowała m.in. dyplomację ekonomiczną Polski, promocję problematyki ochrony praw człowieka i demokracji oraz polską pomoc rozwojową i humanitarną (przykłady działań: wykład pt. „Dyplomacja ekonomiczna jako narzędzie polskiej polityki wschodniej”; debata pt. „Dyplomacja ekonomiczna a rozwój polskich przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych”; debata pt. „Dyplomacja gospodarcza – rola rządu i samorządu”).

2. Promowanie interesów gospodarczych polskich przedsiębiorstw za granicą poprzez budowanie pozytywnego wizerunku polskiej gospodarki jako stabilnego partnera handlowego i inwestycyjnego, wspieranie polskich podmiotów w ich aktywności handlowej i inwestycyjnej za granicą, a także wzmocnienie zaplecza merytorycznego partnerów i ich zdolności do współpracy międzynarodowej.

Działania realizowane w ramach Programu miały na celu włączenie możliwie szerokich kręgów społecznych i eksperckich w działania na rzecz wsparcia promocji polskiej gospodarki, poszerzania w środowiskach lokalnych wiedzy o procesach i wydarzeniach międzynarodowych istotnych z punktu widzenia polskiej racji stanu i promocji polskiej gospodarki, zwiększania udziału polskich przedsiębiorstw w projektach i przetargach organizacji i agencji międzynarodowych (w tym w międzynarodowych instytucjach finansowych). Zadanie było realizowane poprzez:

- obsługę działającej w ramach MSZ Rady Konsultacyjnej ds. Zagranicznej Polityki Ekonomicznej, w skład której wchodzi przedstawiciele zrzeszeń przedsiębiorców, organizacji samorządu gospodarczego, ekonomicznych ośrodków naukowo-analitycznych i środowisk akademickich;

Z powodu pandemii w ciągu roku odbyło się tylko jedno posiedzenie Rady⁵, 11 lutego 2020 r., na temat inicjatyw i działań dyplomacji ekonomicznej na rzecz wspierania i ochrony polskich interesów gospodarczych za granicą.

- wspieranie polskich podmiotów podczas ich aktywności handlowej i inwestycyjnej za granicą;

Znaczna część zaplanowanych wcześniej przedsięwzięć – komponentów gospodarczych wizyt zagranicznych, szkoleń, konferencji i spotkań konsultacyjnych – została zorganizowana w formule zdalnej, bądź musiała być odłożona na inny termin. Organizując komponenty gospodarcze spotkań zagranicznych zawsze brano pod uwagę potrzeby polskich organizacji pozarządowych. Ich przedstawiciele zapraszani byli do udziału w tego typu spotkaniach, zwłaszcza ci związani z sektorem cyfrowych usług finansowych (FinTech), bezpieczeństwa informatycznego (CyberSec), inteligentnych miast (smart city), zielonych technologii i start-upów.

W celu zwiększenia w polskim eksporcie udziału towarów i usług wysokotechnologicznych, MSZ zainicjowało prace związane z przygotowaniem polskiej oferty dotyczącej branż i sektorów takich, jak: cyfrowe usługi finansowe (FinTech), bezpieczeństwo informatyczne (CyberSec), technologie służące ochronie zdrowia i rozwojowi medycyny (MedTech) i rolnictwu (AgriTech), inteligentne miasta (smart city), drony, zielone technologie, w tym wodne i odnawialne źródła energii. Dzięki tej inicjatywie podjęto współpracę z organizacjami otoczenia biznesu (np. izbami gospodarczymi, organizacjami pracodawców), związanymi ze wspomnianymi branżami i sektorami. Efektem tej współpracy jest baza ofertowa kilkuset polskich przedsiębiorstw. Jest ona na bieżąco wykorzystywana w celu promocji polskiej myśli technologicznej i budowy wizerunku Polski jako dostawcy nowoczesnych technologii.

Ponadto MSZ wsparło działania organizacji pozarządowych, związanych m.in. z transportem materiałów i wyposażenia koniecznego do walki z pandemią. Z inspiracji resortu powstała rządowa instrukcja opisująca procedury dotyczące postępowania przy gromadzeniu, magazynowaniu, transporcie i dystrybucji tychże materiałów. Organizacje pozarządowe otrzymywały także na bieżąco informacje dotyczące sytuacji pandemicznej w innych krajach, w tym o obostrzeniach oraz wymaganiach dotyczących transportów pomocy humanitarnej. Podobne działania podejmowały także placówki zagraniczne.

---

⁵ Obsługą organizacyjną i przygotowaniem merytorycznym posiedzeń Rady zajmuje się Departament Współpracy Ekonomicznej. W jej skład wchodzi Minister Spraw Zagranicznych jako przewodniczący, podsekretarz stanu właściwy do spraw współpracy ekonomicznej jako wiceprzewodniczący. W pracach Rady biorą udział przedstawiciele organizacji samorządu gospodarczego, ekonomicznych ośrodków naukowo-analitycznych i środowisk akademickich, tj.: Prezes Krajowej Izby Gospodarczej, Prezydent Konfederacji Lewiatan, Prezes Zarządu *Business Centre Club*, Prezes Zarządu Stowarzyszenia Eksporterów Polskich, Prezydent Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Prezes Związku Banków Polskich, Prezes Zarządu Polskiego Funduszu Rozwoju S.A., Prezes Zarządu Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A., Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Prezes Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego, Prezes Zarządu Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A., Prezes Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową, Rektor Szkoły Głównej Handlowej, Rektor Akademii Leona Koźmińskiego, Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Dyrektor Polskiego Instytutu Ekonomicznego. Na posiedzenia tego gremium zapraszani są również – w zależności od tematyki - członkowie zarządów przedsiębiorstw zaangażowanych w międzynarodową wymianę gospodarczą, przedstawiciele resortu rozwoju, Kancelarii Prezydenta RP i Prezesa RM.

- realizację działań informacyjno-konsultacyjnych oraz szkoleniowych skierowanych do partnerskich organizacji pozarządowych

We współpracy z dotychczasowymi partnerami MSZ z organizacji pozarządowych, w tym zwłaszcza organizacji otoczenia biznesu: izb gospodarczych i organizacji pracodawców, ministerstwo zrealizowało działania o charakterze szkoleniowym i informacyjnym, których celem była budowa zaplecza merytorycznego i podniesienie poziomu wiedzy partnerów na temat funkcjonowania rynków zagranicznych oraz możliwości internacjonalizacji polskich przedsiębiorstw (np. we współpracy z Krajową Izbą Gospodarczą i regionalnymi izbami gospodarczymi, związkami pracodawców, organizacjami branżowymi i działającymi na rzecz rozwoju środowiska start-upowego). Ze względów sanitarnych działania te były realizowane w formule online.

W celu zwiększenia dostępności do informacji o działaniach dyplomacji ekonomicznej i możliwościach współpracy z MSZ na tym polu stale aktualizowano (uruchomioną w 2017 r.) zakładkę *Dyplomacja dla biznesu* na portalu ministerstwa, która umożliwia m.in. pobranie materiałów informacyjnych i publikacji przygotowanych przez DWE MSZ.

MSZ konsultowało z partnerami pozarządowymi zarówno plany działań z zakresu dyplomacji ekonomicznej, jak też na bieżąco przekazywało informacje o planowanych przedsięwzięciach w tej dziedzinie. Konsultacje odbywały się głównie w formule spotkań zdalnych i służyły wzajemnemu dostosowaniu planów działań (szczególnie takich, jak spotkania zagraniczne z komponentem gospodarczym, organizacja wydarzeń o charakterze komunikacyjnym i konferencyjnym, i udział w tego typu przedsięwzięciach) do priorytetów polskiej polityki zagranicznej oraz potrzeb partnerów w regionach.

Partnerzy, reprezentujący organizacje trzeciego sektora, zaangażowani w działania wspierające promocję polskiej gospodarki za granicą, uczestniczyli także w dorocznej gali *Amicus Oeconomiae*⁶ z udziałem przedstawicieli kierownictwa MSZ, w trakcie której zwyczajowo wyróżniani są kierownicy placówek zagranicznych najbardziej zaangażowani w przedsięwzięcia z zakresu dyplomacji ekonomicznej (o wskazanie kandydatów do wyróżnień proszone są także organizacje otoczenia biznesu i inni partnerzy regionalni) oraz prezentowane są założenia działań z zakresu dyplomacji ekonomicznej na kolejny rok. Z uwagi na sytuację pandemiczną gala została zorganizowana w formule online.

---

⁶ Nagroda *Amicus Oeconomiae* jest przyznawana na podstawie *Zarządzenia nr 2 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia nagrody za szczególne osiągnięcia w obszarze wspierania i ochrony interesów gospodarczych polskich przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych – Amicus Oeconomiae*. Nagroda stanowi wyróżnienie dla tych kierowników placówek, którzy wykazali wyjątkowe zaangażowanie i skuteczność na polu dyplomacji ekonomicznej.

3. Wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego krajów rozwijających się, dobrego rządzenia, demokracji i praw człowieka na świecie, upowszechnianie wiedzy w społeczeństwie polskim na temat współpracy rozwojowej, problemów i wyzwań o charakterze globalnym oraz świadczenie pomocy humanitarnej dla ludności poszkodowanej w wyniku konfliktów zbrojnych, klęsk żywiołowych lub innych kryzysów humanitarnych spowodowanych przez naturę lub działania człowieka.

Współpraca i dialog z organizacjami pozarządowymi były kontynuowane również w ramach tego priorytetu, chociaż należało dostosować ich charakter do warunków pandemicznych. Jednym z istotniejszych zadań realizowanych przez MSZ w obszarze współpracy rozwojowej jest organizacja konkursów dotacyjnych. W 2020 r. to zadanie było realizowane w zmienionej formule.

Konkurs dotacyjny dla organizacji pozarządowych pt. „Polska pomoc humanitarna i rozwojowa w odpowiedzi na pandemię COVID-19” ogłoszono w dniu 18 czerwca 2020 r. Miał on na celu niwelowanie skutków społecznych i gospodarczych pandemii COVID-19 w krajach priorytetowych Polskiej pomocy. Decyzją Ministra Spraw Zagranicznych przyznano dotacje celowe na realizację 9 projektów w następujących krajach: Białoruś (1), Gruzja (1), Ukraina (1), Palestyna (1), Liban (2), Uganda (1), Tanzania (1) i Kenia (1). Inicjatywy dotyczyły m.in. wsparcia placówek medycznych w walce z koronawirusem oraz w zapobieganiu rozprzestrzeniania się zakażeń, czy też odpowiedzi na ekonomiczne skutki pandemii poprzez szkolenia zawodowe i wsparcie w przekwalifikowaniu się bezrobotnych osób w celu znalezienia możliwości zarobkowania w nowej rzeczywistości gospodarczej.

Na realizację projektów wyłonionych w ramach ww. konkursu uruchomiono środki w kwocie 6 738 588,00 PLN, z czego wydatkowano (według stanu rozliczeń dotacji na dzień 31 grudnia 2020 r.) 6 738 587,38 PLN.

Kontynuowana była realizacja projektów rozwojowych wyłonionych w konkursach dotacyjnych Ministra SZ w latach 2018 i 2019. r. w następujących obszarach priorytetowych: dobre rządzenie, kapitał ludzki, przedsiębiorczość i sektor prywatny, rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich, demokracja i praw człowieka. Działania zostały dostosowane do panujących warunków pandemicznych i realizowane były z zachowaniem reżimu sanitarnego.

W 2020 r. Ministerstwo Spraw Zagranicznych dofinansowało realizację drugich i trzecich modułów projektów wyłonionych w postępowaniach konkursowych Polska pomoc rozwojowa 2018-2019. Projekty zostały zrealizowane w następujących krajach Partnerstwa Wschodniego: na Białorusi (3) i Ukrainie (3), w Gruzji (3) i Mołdawii (2), a także w Palestynie (1), Libanie (1), Mjanmie (1), Kenii (3), Tanzanii (5), Ugandzie (1) oraz Senegal (2).

Kwota uruchomionych i wydatkowanych środków na realizację ww. projektów wyniosła 19 450 398,50 PLN, w tym 16 095 414,50 PLN w ramach drugich modułów projektów wyłonionych w postępowaniu konkursowym z 2019 r. oraz 3 354 984,00 PLN w ramach trzecich modułów projektów wyłonionych w postępowaniu konkursowym z 2018 r.

MSZ zleciło Fundacji Solidarności Międzynarodowej realizację zadań z zakresu współpracy rozwojowej na rzecz Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainy oraz realizację pakietu „Solidarni z Białorusią” we współpracy m.in. z organizacjami pozarządowymi.

W dziedzinie pomocy humanitarnej MSZ współpracowało z organizacjami pozarządowymi takimi, jak Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej, Polska Misja Medyczna, Klub Inteligencji Katolickiej oraz Caritas w realizacji drugich modułów projektów humanitarnych, wyłonionych w konkursie „Pomoc humanitarna na Bliskim Wschodzie 2019”. Celem projektów było zapewnienie schronienia i opieki medycznej syryjskim uchodźcom oraz najuboższej ludności lokalnej w Libanie, Jordanii i irackim Kurdystanie. Dobrą okazją do dyskusji o możliwościach wspólnych inicjatyw, a także o kwestiach formalnych, związanych z rozliczaniem sprawozdań z realizacji projektów, było spotkanie z przedstawicielami organizacji dotowanych w konkursach ministra, dotyczące pomocy humanitarnej, które Departament Współpracy Rozwojowej zorganizował 9 stycznia 2020 r. Późniejsze kontakty odbywały się już w większym stopniu w trybie zdalnym.

Na realizację drugich modułów projektów humanitarnych, zrealizowanych w 2020 r. przez polskie NGOs, uruchomiono środki w kwocie 7 167 277,00 PLN, z czego wydatkowano 7 165 503,60 PLN.

Pomimo przeprowadzenia przez MSZ konkursu dotacyjnego dla organizacji pozarządowych „Edukacja globalna 2020”, z uwagi na pandemię Covid-19 realizacja działań określonych w regulaminie konkursu nie była możliwa i konkurs został zakończony bez wyłonienia ofert do dofinansowania. Dlatego również w dziedzinie edukacji globalnej realizowane były jedynie trzecie moduły 4 projektów wyłonionych w ramach konkursu „Edukacja globalna 2018”. Projekty obejmowały następujące zadania:

- Przeprowadzenie procedury regrantingu na inicjatywy z zakresu edukacji globalnej skierowane do szerokiej publiczności, realizowane przez organizacje pozarządowe w miejscowościach liczących mniej niż 500 tys. mieszkańców;
- Działania mające na celu zwiększenie świadomości na temat problemów globalnych, skierowane do szerokiej publiczności, w tym działania mające na celu popularyzację celów zrównoważonego rozwoju;
- Inicjatywy edukacyjne w dziedzinie edukacji globalnej, o charakterze systemowym z efektem multiplikacji, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia przyszłych nauczycieli.

Kwota środków uruchomionych i wydatkowanych na realizację zadań z zakresu edukacji globalnej w 2020 r. wyniosła 1 125 731,00 PLN.

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej w skład Rady Programowej Współpracy Rozwojowej – organu opiniodawczo-doradczego działającego przy Ministrze Spraw Zagranicznych wchodzi 4 przedstawiciele organizacji pozarządowych. W 2020 r. odbyły się dwa posiedzenia Rady. Posiedzenia przeprowadzone zostały w formule zdalnej w postaci wideokonferencji z użyciem narzędzia Microsoft Teams. Podczas posiedzeń omawiano m.in. stan realizacji Planu współpracy rozwojowej w 2020 roku, nowy „Wieloletni program współpracy rozwojowej na lata 2021–2030. Solidarność dla rozwoju”, który został pozytywnie zaopiniowany przez Radę pod koniec roku, a także dokumenty dotyczące Spójności polityk na rzecz rozwoju.

Przedstawiciele MSZ uczestniczyli również w międzysektorowych spotkaniach konsultacyjnych ds. edukacji globalnej w ramach tzw. procesu międzysektorowego. W spotkaniach tych oprócz przedstawicieli instytucji rządowych, biorą udział przedstawiciele organizacji społeczeństwa obywatelskiego, zaangażowani w działania edukacji globalnej. Spotkania służą wymianie informacji, uzgodnieniu priorytetów oraz konsultacjom. Podczas ostatniego spotkania, w grudniu 2020 r., zostały przedstawione i omówione wyniki przeprowadzonej na zlecenie MSZ ewaluacji edukacji globalnej realizowanej przez ministerstwo w latach 2012–2019. Dyskutowano też możliwe kierunki zmian w edukacji globalnej prowadzonej przez MSZ.

Kontynuowano także temat współpracy z organizacjami pozarządowymi i przedstawicielami sektora prywatnego w kontekście udziału polskich podmiotów w postępowaniach o zamówienia publiczne organizowanych przez instytucje międzynarodowe. 16 września odbyło się spotkanie z udziałem przedstawicieli NGO i niektórych branż biznesu, w którym eksperci Ministerstwa Spraw Zagranicznych przedstawiali możliwości udziału podmiotów z Polski w przetargach agend ONZ związanych z realizacją projektu mającego na celu łagodzenie skutków pandemii COVID-19 w Libii.

Warto odnotować, że wiele organizacji pozarządowych, z którymi MSZ współpracuje, to rzetelni i profesjonalni partnerzy, którzy przez lata zdołali zgromadzić znaczny kapitał ludzki, doświadczenie oraz know-how. MSZ w szczególności docenia zaangażowanie polskich organizacji pozarządowych w pomoc humanitarną:

- Klubu Inteligencji Katolickiej oraz Fundacji Polska Misja Medyczna, realizujących w 2020 r. projekty humanitarne w obozach dla uchodźców w irackim Kurdystanie, które w istotny sposób wpływały na wizerunek Polski w Iraku;
- Caritas Polska, Fundacji Polska Akcja Humanitarna, Fundacji Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej, Fundacji Polska Misja Medyczna, odgrywających istotną rolę w niesieniu pomocy na miejscu dla ofiar syryjskiego konfliktu na terenie Libanu, Jordanii oraz Syrii.

MSZ stara się korzystać z doświadczenia i wiedzy eksperckiej takich organizacji. Na jego wniosek przedstawicielka Polskiego Centrum Pomocy Międzynarodowej wzięła udział jako panelistka w międzynarodowej konferencji Grupy Roboczej ds. Pomocy Humanitarnej i Uchodźców Procesu Warszawskiego, która odbywała się w Brazylii w dniach 4-5 lutego 2020 r. Głównym tematem dyskutowanym podczas wydarzenia była sytuacja dzieci w Syrii i Jemenie.

Z ekspertyzy i doświadczenia Polskiej Misji Medycznej Ministerstwo Spraw Zagranicznych skorzystało natomiast zapraszając przedstawicielkę tej organizacji do udziału we współsponsorowanym przez Polskę wirtualnym spotkaniu nt. ochrony służby zdrowia w konfliktach zbrojnych, które odbyło się 10 czerwca 2020 r. przy okazji segmentu humanitarnego posiedzenia ECOSOC (formuła uczestnictwa: przedstawiciele NGO).

W 2020 r. strona internetowa Polskiej pomocy została udoskonalona i umieszczona w domenie gov.pl. Pod koniec roku wdrożone zostało nowe narzędzie informatyczne (aplikacja eGranty), służące do naboru i oceny ofert projektowych, składanych m.in. przez organizacje pozarządowe w odpowiedzi na ogłaszane przez MSZ konkursy dotacyjne. Aplikacja, działająca pod adresem egranty.msz.gov.pl, ma również na celu usprawnienie komunikacji pomiędzy ministerstwem a organizacjami realizującymi wyłonione w konkursach projekty.

Na bieżąco prowadzone były działania w mediach społecznościowych (Twitter, YouTube, a także mediach społecznościowych MSZ), promujące zaangażowanie polskich NGO we współpracę rozwojową. MSZ uruchomiło ponadto podkasty Polska pomoc⁷, w których prezentowane są działania Polski w wybranych obszarach tematycznych. Do udziału w nagraniach zostali zaproszeni przedstawiciele NGO, którzy współpracują z MSZ. W 2020 r. zrealizowano m.in. następujące podkasty: „Zwalczanie ubóstwa przez edukację”, z udziałem Mateusza Krawczyka, wolontariusza Polskiej pomocy, „Aktywne kobiety zmieniają swój świat” z udziałem Julii Celejewskiej z Polskiego Centrum Pomocy Międzynarodowej oraz „Pomoc dla niepełnosprawnych to więcej niż szansa normalnego życia” z udziałem m.in. Agaty Kołodziej z Fundacji Partners Polska i Marty Titaniec, reprezentującej KIK i Fundację Most Solidarności.

Na współpracę z organizacjami pozarządowymi w ramach realizacji działania priorytetowego: wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego krajów rozwijających się, dobrego rządzenia, demokracji i praw człowieka na świecie wydano 62 481 993,88 zł.

- 4. Promocja praw człowieka i demokracji poprzez opracowywanie propozycji poprawy przestrzegania Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności w ramach realizacji zaleceń zawartych w Deklaracjach wysokiego szczebla przyjętych na konferencjach wysokiego szczebla Rady Europy w Brighton w 2012 i w Brukseli w 2015 r., propagowanie wiedzy na temat orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawach dotyczących państw trzecich, organizowanie konferencji w zakresie promocji praw człowieka i uczestnictwo w niektórych konferencjach organizowanych przez organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną praw człowieka, prowadzenie wspólnych projektów w dziedzinie demokracji i praw człowieka, a także promowanie własnych publikacji w tej dziedzinie wśród organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną praw człowieka.**

MSZ uwzględniło w 2020 r. część postulatów, zawartych w apelu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, Krajowej Rady Radców Prawnych oraz Naczelnej Rady Adwokackiej, w sprawie przebiegu procedury wyłaniania trojga kandydatów na urząd sędziego Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z ramienia Polski. Zorganizowano także spotkanie Przewodniczącego Zespołu ds. wyłonienia kandydatów na urząd sędziego Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z przedstawicielami Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka (HFPC) celem omówienia przebiegu tej procedury. Udzielano także informacji na ten temat w odpowiedzi na zapytania HFPC w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej, a także przekazano osobom uczestniczącym w procedurze wyłaniania kandydatów apel HFPC, KRRP i NRA w sprawie ujawnienia przez nie informacji o kandydowaniu.

Odnosząca się do promocji problematyki ochrony praw człowieka współpraca z organizacjami pozarządowymi koncentrowała się w szczególności na wymianie informacji i poglądów, związanych z realizacją przez Polskę poszczególnych wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. W 2020 r. MSZ zorganizowało (w formie wideokonferencji) posiedzenie Zespołu ds. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych, które miało na celu

---

⁷ <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/podkasty>

omówienie kwestii wykonywania wyroków Trybunału przez Polskę, wymianę zdań oraz wspólną refleksję nad największymi problemami dotyczącymi egzekucji wyroków i nad priorytetami działania na przyszłość. Wydano także Raport z wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka za 2019 r., który został umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa, a także wydany w formie książkowej. W Raporcie ujęto przetłumaczone na język polski *komunikacje* organizacji pozarządowych, dotyczące sposobu wykonania przez Polskę poszczególnych wyroków Trybunału, które w 2019 r. organizacje pozarządowe przesłały do Komitetu Ministrów Rady Europy (organu sprawującego nadzór na wykonywaniem wyroków Trybunału przez państwo). W raporcie zawarto także odpowiedzi rządu na poszczególne *komunikacje* organizacji pozarządowych. Ponadto w 2020 r. rząd udzielił odpowiedzi na kolejne *komunikacje* złożone przez organizacje pozarządowe do Komitetu Ministrów Rady Europy.

- 5. Promocja praw człowieka i demokracji, w tym poprzez organizowanie konferencji Warszawski Dialog na rzecz Demokracji, udział w wybranych konferencjach organizowanych przez organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną praw człowieka, prowadzenie wspólnych projektów w dziedzinie demokracji i praw człowieka. Upowszechnianie w polskim społeczeństwie, a szczególnie wśród młodzieży, wiedzy o zadaniach ONZ oraz zasadach jej funkcjonowania, promowanie osiągnięć ONZ oraz pracy polskiej dyplomacji w Radzie Bezpieczeństwa ONZ, zachęcanie społeczeństwa obywatelskiego do udziału we wdrażaniu programów ONZ. Wspieranie współpracy kulturalnej i naukowej oraz ochrony dziedzictwa cywilizacyjnego ludzkości.**

Jednym z istotnych zadań Programu, jest działalność MSZ na rzecz upowszechniania w polskim społeczeństwie, szczególnie wśród młodzieży, wiedzy o współczesnych stosunkach międzynarodowych, w tym o roli i zadaniach ONZ, promowanie jej osiągnięć i kształtowanie potencjalnych wyzwań, jak również zachęcanie przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego do aktywnego udziału w projektach i programach ONZ. Celowi temu służyło nawiązanie w 2020 r. przez MSZ współpracy z Radą Dialogu z Młodym Pokoleniem (RDMP) – organem opiniodawczo-doradczym Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego (art. 41 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 15 marca 2019 r., Dz.U. z 2019 r. poz. 688).

RDMP składa się z 35 osób powołanych przez Przewodniczącego Komitetu, reprezentujących przedstawicieli rządu, Prezydenta RP, Rzecznika Praw Dziecka oraz stronę pozarządową, obejmującą reprezentantów młodzieżowych rad gmin, Parlamentu Studentów RP oraz organizacji pozarządowych. Nawiązana na podstawie porozumienia z dnia 20 kwietnia 2020 r. współpraca MSZ z Radą, jako zinstytucjonalizowanym ustawowo partnerem, zakończyła kilkuletnią współpracę w tym zakresie z Polską Radą Organizacji Młodzieżowych – PROM.

Współpraca w 2020 r. z Radą Dialogu z Młodym Pokoleniem miała charakter niefinansowy i dotyczyła kontynuacji Programu Młodzieżowego Delegata RP na sesję Zgromadzenia Ogólnego ONZ. W jej efekcie zorganizowany został konkurs na Młodzieżowego Delegata RP na 75. Sesję Zgromadzenia Ogólnego ONZ. Z powodu rezygnacji z bezpośredniego udziału delegacji krajowej w 75. Sesji ZO, Młodzieżowy Delegat RP uczestniczył w szeregu przedsięwzięć organizowanych przez ONZ w formule

online. MSZ wspierało także MD RP przy jego udziale na wielu innych polach aktywności promujących wiedzę o stosunkach międzynarodowych w ramach działalności regionalnej, RODM oraz w mediach.

Działalność Młodzieżowego Delegata RP w ciągu kilku miesięcy 2020 r., w szczególności spotkania i dyskusje, jakie odbył on na szczeblu lokalnych i regionalnych organizacji pozarządowych oraz z młodzieżą szkół średnich, wskazuje na duże zapotrzebowanie środowiska młodzieżowego na tego rodzaju przedsięwzięcia. Wpisuje się to w pełni w realizację Programu.

Podsumowując, rozpoczęta w 2020 r. współpraca MSZ z Radą Dialogu z Młodym Pokoleniem przy organizacji konkursu na Młodzieżowego Delegata RP, doprowadziła do poszerzenia społecznego oddziaływania MSZ na środowiska młodzieżowe w Polsce.

DNZPC prowadził w 2020 r. na zasadach niefinansowych współpracę ze Stowarzyszeniem Narodów Zjednoczonych w Polsce – United Nations-Association Poland (UNAP). W październiku zorganizowano wydarzenie promujące 75. Rocznicę utworzenia Organizacji Narodów Zjednoczonych – *Tydzień ONZ* – czyli serię wirtualnych paneli dyskusyjnych, podczas których eksperci oraz praktycy dyskutowali o najważniejszych zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem ONZ. Współpraca obejmowała działania merytoryczne, organizacyjne i promocyjne związane ze wspomnianą inicjatywą. Głównym elementem współpracy była wspólna organizacja wirtualnych debat oraz promocja 75. rocznicy utworzenia organizacji. Stowarzyszenie było podmiotem wiodącym dla dwóch z pięciu zorganizowanych debat. Współpraca z UNAP została oceniona bardzo dobrze. Stowarzyszenie wykazało się znajomością merytoryczną omawianej tematyki, znajomością rozwiązań technicznych umożliwiających realizację powyższego zadania, dużą elastycznością i zrozumieniem specyfiki odbiorcy, do którego skierowane były wspomniane wirtualne debaty.

Innym przykładem współpracy o charakterze niefinansowym z organizacjami pozarządowymi była współpraca MSZ z przedstawicielami Polskiego Instytutu Praw Człowieka i Biznesu w zakresie wymiany informacji na temat bieżących działań w kontekście realizacji „Krajowego Planu Działania na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka na lata 2017–2020”. Miała ona na celu podtrzymać dialog społeczny oraz aktywizować organizacje pozarządowe w zakresie podejmowania działań na rzecz budowania pozytywnego wizerunku Polski za granicą.

Niestety w 2020 r. z uwagi na sytuację epidemiczną nie odbył się Warszawski Dialog na rzecz Demokracji – cykliczna konferencja, organizowana od 2012 r. przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych we współpracy z partnerami takimi, jak m.in. Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Wspólnota Demokracji, Instytut Pamięci Narodowej, Europejski Fundusz na rzecz Demokracji oraz Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE oraz polskimi i międzynarodowymi organizacjami pozarządowymi.

MSZ konsekwentnie działa na rzecz wzmocnienia głosu organizacji społeczeństwa obywatelskiego w ramach działalności Rady Europy, w tym także na rzecz udziału sektora pozarządowego w procesach decyzyjnych tej organizacji. Dzięki podejmowanym w ostatnich latach przez resort zabiegom temat ten został uwzględniony w priorytetach Sekretarza Generalnej Rady Europy na najbliższe 4 lata jej mandatu. Sekretarz Generalna wskazała, iż przedkładane będą rozwiązania pozwalające na wzmocnienie już istniejącego organu konsultacyjnego skupiającego europejskie organizacje pozarządowe działające w obszarze tematycznym Rady Europy, tj. Conference of

International NGOs, CINGOs, a także nowych rozwiązań w zakresie udziału organizacji społeczeństwa obywatelskiego w bieżących pracach Organizacji.

MSZ współpracowało w 2020 r. z organizacjami pozarządowymi w zakresie promocji i ochrony wolności religii lub wyznania oraz praw osób należących do mniejszości religijnych. Przykładem może być III Konferencja Ministerialna na Rzecz Wolności Religii lub Przekonań (16-17 listopada 2020 r.). W trakcie tej konferencji MSZ wspólnie z Polskim Instytutem Spraw Międzynarodowych oraz Biurem Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE zorganizowało trzy panele dyskusyjne, w których udział wzięli przedstawiciele zagranicznych organizacji pozarządowych. Wymienić tutaj należy przede wszystkim American Jewish Committee reprezentowany przez jej szefa, D. Harrisa. Inne organizacje pozarządowe, których reprezentanci uczestniczyli w konferencji w charakterze panelistów to Caritas Europa oraz Naripokkho Foundation z Bangladeszu. Ponadto dodać należy, iż do udziału w charakterze słuchaczy MSZ wystosowało zaproszenia do ponad 3000 organizacji pozarządowych oraz wyznaniowych z Polski i całego świata. Rzeczywista liczba odbiorców konferencji wywodzących się z kręgów pozarządowych nie jest znana ze względu na jej publiczny i ogólnodostępny charakter.

Kontynuowana w 2020 r. współpraca z Willą Decjusza służyła promocji problematyki ochrony praw człowieka i demokracji. Stowarzyszenie Willa Decjusza zorganizowało 17. edycję Polskiej Nagrody im. Sergio Vieira de Mello, w odróżnieniu od lat poprzednich, bez dofinansowania ze strony MSZ, ale zgłoszenia kandydatów następowały w porozumieniu z Ambasadami RP. Nagrodę w kategorii organizacja pozarządowa otrzymało białoruskie Centrum Obrony Praw Człowieka „Wiosna”, które wspiera prawnie ofiary łamania praw człowieka, obserwuje wybory, edukuje i buduje świadomość praw człowieka, organizuje kampanie na rzecz zniesienia kary śmierci.

Promocja problematyki ochrony praw człowieka i demokracji była jednym z priorytetów komunikacyjnych sieci RODM, również w kontekście przypadającej na 2020 r. 75. rocznicy powstania ONZ oraz polskiej obecności w Radzie Praw Człowieka ONZ w kadencji 2020–2022. Ośrodki zrealizowały łącznie ponad 40 działań poświęconych tej tematyce, wśród których znalazły się również debaty poświęcone zapobieganiu przemocy na tle religijnym lub z powodu odmiennych przekonań. W kontekście przyjętej z polskiej inicjatywy rezolucji ONZ, ustanawiającej dzień 22 sierpnia Międzynarodowym Dniem upamiętniającym Ofiary Aktów Przemocy ze względu na Religię lub Przekonania RODM w Toruniu zorganizował 21 sierpnia 2020 r. debatę poświęconą tej tematyce z udziałem m.in. ministra P. Wawrzyka. Ośrodki organizowały również spotkania z E. Kobosem, Młodzieżowym Delegatem RP do ONZ. Projekty, realizowane przez RODM, obejmowały również tematyką sytuację na Białorusi po wyborach prezydenckich w sierpniu 2020 r.

Działania zrealizowane poza priorytetowymi zadaniami publicznymi.

MSZ kontynuowało współpracę z Fundacją ITAKA – Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych, prowadząc wspólne działania na rzecz poszukiwania zaginionych obywateli polskich przebywających, zamieszkujących lub pracujących za granicą oraz udzielając wsparcia rodzinom osób zaginionych.

MSZ współpracowało również z Fundacją Przeciwno Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu La Strada umożliwiając kandydatom na stanowiska konsularne uczestnictwo w szkoleniach dotyczących pomocy ofiarom i przeciwdziałaniu handlowi ludźmi.

Dzięki współpracy MSZ ze Stowarzyszeniem Instytut Promocji Gospodarki doszła do skutku przygotowana wspólnie przez obie instytucje II Konferencja Afrykańska w Łodzi (9 października 2020 r.), która odbyła się pod patronatem i z udziałem ministra spraw zagranicznych, Z. Raua.

Warte odnotowania jest ponadto znaczące wsparcie, jakiego Ambasada RP w Addis Abebie udzieliła w rejestracji przedstawicielstwa Fundacji Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej (PCPM) w Etiopii (procedury pomyślnie zakończono 5 stycznia 2021 r.).

Poszczególne komórki MSZ utrzymywały kontakty z organizacjami pozarządowymi zgodnie ze swoimi kompetencjami, np. DPE pozostawał w regularnym kontakcie z ośrodkami analitycznymi OSW, PISM, IEŚ, IŻ, a także z RODM w sprawach dotyczących V4 i Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego (IVF). Na zlecenie BRP OSW i PISM przygotowały również analizy dot. wybranych tendencji i wydarzeń w Rosji. Oprócz tego MSZ współpracowało z RODM i Warsaw Institute w zakresie działań komunikacyjnych. MSZ przekazało Ośrodkom 350 egzemplarzy publikacji *Okiem stratega i dyplomaty. Stosunki polsko-amerykańskie po 1918 roku.* pod red. R. Kupieckiego.

Pomimo braku sformalizowanej współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie problematyki bezpieczeństwa cybernetycznego i technologicznego w 2020 r. DPB podjął współpracę z Instytutem Kościuszki, na którego zaproszenie ambasador T. Chomicki dołączył do Rady Programowej VI edycji CYBERSEC Forum.

Wśród innych wydarzeń o charakterze jednostkowym, a wynikających z podjętej z organizacjami pozarządowymi współpracy, można wymienić udział – na zaproszenie fundacji Instytut Boyma – dyrekcji DAP oraz ministra M. Przydacza w wideokonferencjach przedstawiających założenia polskiej polityki zagranicznej wobec regionu Azji i Pacyfiku, czy też udział w VII Międzynarodowym Kongresie Azjatyckim, współorganizowanym przez Towarzystwo Azji i Pacyfiku.

Departament Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą w 2020 r. kontynuował współpracę z organizacjami pozarządowymi, zaangażowanymi w sprawy polonijne, realizując tym samym na zasadach partnerstwa i współdziałania Rządowy program współpracy z Polonią i Polakami za granicą z 2015 r.

W wyniku rozstrzygnięcia konkursu ofert na realizację zadania publicznego pn. „Współpraca z Polonią i Polakami za Granicą 2020 – Infrastruktura Polonijna”, ogłoszonego przez Ministra Spraw Zagranicznych 15.05.2020 r., wybrano do realizacji 30 najwyższej ocenionych projektów. W tym celu DWPPG przeprowadził kompleksową analizę potrzeb środowisk polonijnych w zakresie budowy, rozbudowy i remontów infrastruktury, mającej służyć organizacjom polonijnym w ich działalności na rzecz środowisk polskich za granicą. Analizę prowadzono we współpracy z organizacjami pozarządowymi, które zgłosiły swoje pomysły i projekty ubiegając się o przyznanie środków publicznych w drodze dotacji. Zamierzenia te zostały zrealizowane przez takie organizacje pozarządowe, jak Stowarzyszenie Wspólnota Polska, Fundacja Wolność i Demokracja, Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie, Fundacja Kultura i Historia, Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej, Fundacja Puszczy Rominckiej, Zgromadzenie Sióstr od Aniołów Dom Generalny. Rozbudowa i odnowienie infrastruktury nieruchomościowej wykorzystywanej przez Polaków i Polonię poza granicami RP miała bezpośredni wpływ na rzecz wzmocnienia aktywności społecznej oraz lepszego postrzegania naszego kraju w państwach pobytu.

Realizując wspomniany Rządowy program współpracy z Polonią i Polakami za granicą Departament zorganizował oraz współorganizował w ramach współpracy bezkosztowej liczne spotkania i wydarzenia poświęcone różnym aspektom życia Polonii i Polaków za granicą (np. edukacji polonijnej). Działania i wydarzenia odbywały się w formie online oraz w formule tradycyjnej, gdy pozwalała na to sytuacja epidemiczna. Na liście organizacji pozarządowych, z którymi współpracował Departament, znalazły się m.in. Stowarzyszenie Wspólnota Polska, Fundacja Wolność i Demokracja, Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie, Fundacja Studio Wschód.

W 2020 r. Minister Spraw Zagranicznych objął swym patronatem honorowym V edycję konkursu zorganizowanego przez Fundację Patria Nostra na temat historii Polski i jej dziedzictwa kulturowego, do którego przystąpiło łącznie 1256 uczniów i nauczycieli z całego świata. DWPPG był jednym z fundatorów nagród rzeczowych dla jego laureatów. Wsparcie tego konkursu pozwoliło na podkreślenie wagi jaką MSZ przykłada do utrzymywania polskiej tożsamości, a także promocji wiedzy o historii Polski wśród najmłodszej generacji Polonii i Polaków zamieszkałych poza granicami kraju.

Podsumowując współpracę MSZ z organizacjami pozarządowymi w latach 2018–2020, należy stwierdzić, że pozwoliła ona na zwiększenie zasięgu działań komunikacyjnych o realizowanych przedsięwzięciach.

Warszawa, 27 kwietnia 2021 r.

Opracowane przez Departament Współpracy Rozwojowej na podstawie informacji otrzymanych z poszczególnych departamentów MSZ.